

ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

Τοῦ κ. ΛΕΩΝΙΔΟΥ Β. ΔΕΡΤΙΛΗ

Πρώην Ὑπουργοῦ

Τὸ νομισματικὸν ἀπόθεμα εἶναι κατ' ἀρχὴν ἀπαραίτητον διὰ κάθε χώραν διότι ἐπιβοηθεῖ ταύτην νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὰς ἐν γένει διεθνεῖς τῆς συναλλακτικὰς ὑποχρεώσεις.

Ἐκτὸς ὅμως ἀπὸ τὰς διεθνεῖς συναλλακτικὰς ὑποχρεώσεις, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἀποτέλεσμα τῶν ἐλλειμματικῶν διεθνῶν συναλλαγῶν μιᾶς οἰκονομίας εἰς τὸν διεθνή συναλλακτικὸν χώρον, τὸ νομισματικὸν ἀπόθεμα ἐξυπηρετεῖ καὶ γενικωτέρως οἰκονομικοὺς σκοποὺς.

Οὕτως, ἀπὸ τὸ ὕψος τοῦ ἔθνικοῦ νομισματικοῦ ἀποθέματος ἐπηρεάζεται ἡ ἀσκούμενη ὑπὸ ἐνὸς κράτους ἀναπτυξιακὴ πολιτικὴ, ὡς καὶ ἡ δυνατότης τούτου νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς ἐκ τυχαίων περιστατικῶν προκαλουμένας πιέσεις ἐπὶ τοῦ ἰσοζυγίου τῶν πληρωμῶν ἢ καὶ ὀργανικῶν ἀνισορροπιῶν τῆς οἰκονομίας του προερχομένων συναλλακτικῶν ἀναγκῶν.

Πέρα τῶν ἀνωτέρω γενικῶν σκοπῶν, τὸ ἐπαρκὲς ἔθνικὸν νομισματικὸν ἀπόθεμα, ἐνισχύει καὶ τὴν διεθνή πίστιν τῆς οἰκονομίας μιᾶς Χώρας καὶ τὴν ἐπιβοηθεῖ διὰ τὴν εὐχερεστέραν ἐπίτευξιν τοῦ οἰκονομικοῦ τῆς ἐν γένει προγραμματισμοῦ. Διότι τὸ νομισματικὸν ἀπόθεμα δὲν ἀποτελεῖται μόνον ἀπὸ τὰ ἴδια ἀποθεματικὰ διαθέσιμα ἐνὸς κράτους, ἀποτελεῖται καὶ ἐξ ἀποθεματικῶν στοιχείων προερχομένων ἀπὸ ἐξωτερικὸν δανεισμόν.

Εἰδικώτερον ἀπὸ τὸ ἰσχύον διεθνὲς νομισματικὸν σύστημα τοῦ χρυσοῦ - συναλλάγματος, τὸ νομισματικὸν ἀπόθεμα συντίθεται ἀπὸ τὰ ἀκόλουθα νομισματικὰ ἀποθεματικὰ στοιχεῖα : α) Ἀπὸ τὸν χρυσόν, β) τὸ βασικὸν ἀποθεματικὸν νόμισμα τοῦ συστήματος, δηλαδὴ τὸ δολλᾶριον, γ) τὴν ἀποθεματικὴν θέσιν ἐκάστου κράτους εἰς τὸ Διεθνὲς Νομισματικὸν Ταμεῖον, δ) τὰ εἰδικὰ τραβηκτικὰ δικαιώματα, ε) τὸ τυχὸν ἐπικουρικὸν ἢ περιφερειακὸν ἀποθεματικὸν νόμισμα, ὅπως εἶναι ἡ λίρα στερλίνα, στ) τὰ εἰς ξένον νόμισμα διαθέσιμα, ἐφ' ὅσον ταῦτα ἀποτελοῦνται ἀπὸ μετατρέψιμα νομίσματα εὐρείας ἀποδοχῆς, ὅπως π.χ. εἶναι τὸ μάρκον, τὸ ἑλβετικὸν φράγκον, τὸ γιὲν κ.λ.π.

I. Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΣ

Τò σύνολον τῶν νομισματικῶν ἀποθεμάτων τῶν κρατῶν - μελῶν, ὡς καὶ τῶν ἐπισήμων διεθνῶν νομισματικῶν ἰδρυμάτων ποὺ καταστατικῶς ἔχουν ἀρμοδιότητα διὰ τὴν παρακολούθησιν τῆς ὁμαλῆς λειτουργίας τῶν διεθνῶν νομισματικῶν σχέσεων, προσδιορίζουν τὸ μέγεθος τῆς διεθνoῦς ρευστότητος. Ἡ διεθνῆς ὁμος ρευστότης δὲν εἶναι ἔννοια στατική. Εἶναι δυναμική.

Διὰ τὸν λόγον τοῦτον, ἡ διεθνῆς ρευστότης, δὲν διασφαλίζεται ἀπὸ τὴν τυχὸν ἐπάρκειάν της εἰς δεδομένην χρονικὴν στιγμήν. Πρέπει νὰ διασφαλισθῇ ἡ σύμμετρος ποσοτική της παρακολούθησις μὲ τὴν συνεχῶς ἀνερχομένην ἀνάπτυξιν τοῦ διεθνoῦς ἐμπορίου καὶ τῶν ἐν γένει οἰκονομικῶν συναλλαγῶν, ἐκ τῶν ὁποίων δημιουργοῦνται αἱ διεθνεῖς συναλλακτικαὶ σχέσεις.

Ἡ ὡς ἄνω δυναμικὴ ιδιότης τῆς διεθνoῦς ρευστότητος, ἐξαρτᾶται ἀφ' ἑνὸς ἐκ τῆς δυνατότητος τῶν ἐπισήμων νομισματικῶν ἀρχῶν ἑνὸς κράτους ἢ τοῦ συστήματος, νὰ ἐφοδιάζωνται μὲ τὰ ἐκάστοτε ἀπαιτούμενα ἀποθεματικά στοιχεῖα καὶ ἀφ' ἑτέρου τὰ στοιχεῖα ταῦτα νὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐκπληρώσουν τὴν ὀργανικὴν τῶν ἀποστολήν.

Μὲ τὰ μέχρι τοῦδε δεδομένα ἡ ἐπαύξισις τῶν νομισματικῶν ἀποθεμάτων τῶν κρατῶν - μελῶν τοῦ συστήματος πρὸς παρακολούθησιν τῆς συνεχῶς ἀνερχομένης διεθνoῦς ρευστότητος, ἐξαρτᾶται βασικῶς ἐκ δύο ἀποθεματικῶν στοιχείων.

Ἐκ τοῦ βασικοῦ ἀποθεματικοῦ στοιχείου, δηλαδὴ ἀπὸ τὸν χρυσὸν καὶ ἀπὸ τὸ δολλᾶριον, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ τὸ βασικὸν ἀποθεματικὸν νόμισμα τοῦ συστήματος.

II. ΑΙ ΟΡΓΑΝΙΚΑΙ ΑΔΥΝΑΜΙΑΙ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Θὰ πρέπει ὁμως νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ ἐπαύξισις τῶν νομισματικῶν ἀποθεμάτων τῶν ἐπὶ μέρους κρατῶν μὲ χρυσὸν δὲν ἐξαρτᾶται μόνον ἀπὸ τὴν κατ' ἔτος ποσοτικὴν παραγωγήν του. Ἀλλὰ ἐξαρτᾶται καὶ ἀπὸ τὸ ποσοστὸν τοῦ παραγομένου χρυσοῦ ποὺ ἀποκτᾶται ἀπὸ τὰς ἐπισήμους νομισματικὰς ἀρχὰς τῶν κρατῶν - μελῶν τοῦ συστήματος. Τὸ ἀνωτέρω ποσοστὸν ἐπηρεάζεται σοβαρῶς ἀπὸ τὰς ἀπορροφήσεις τοῦ χρυσοῦ πρὸς ἰκανοποίησιν ἐτέρων παραλλήλων σκοπῶν. Διότι ὁ χρυσὸς ὡς μέταλλον ἔχει ἐμπορευματικὴν χρῆσιν, ἡ ὁποία συνεχῶς διευρύνεται μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐπαύξισιν τῆς ποσοστιαίας συμμετοχῆς της εἰς τὴν ἀπορρόφησιν τοῦ νεο-ἐξορυσσομένου χρυσοῦ.

Ἐκτὸς τῆς χρήσεως ταύτης, ὑπάρχει ἡ ἀπὸ παλαιωτάτων χρόνων ὑφισταμένη παράδοσις εἰς εὐρείας γεωγραφικὰς περιοχὰς τοῦ ἀποθησαυρισμοῦ τοῦ χρυσοῦ ὑπὸ μακροπρόθεσμον μορφήν, ἣτις ἀπορροφᾷ συνεχῶς αὐξανόμενον ποσοστὸν τῆς προσφορᾶς του.

Ἐπὶ τῆς ἐπίσης ὁ βραχυπρόθεσμος ἀποθησαυρισμὸς μὲ βασικὸν παράγοντα τὴν διεθνή κερδοσκοπίαν, τῆς ὁποίας ἡ συμμετοχὴ εἰς τὴν ζήτησιν δημιουργεῖ

εις στιγμάς ἰδίᾳ διεθνῶν νομισματικῶν ἐξάψεων, τὰς γνωστὰς δυσαρέστους διεθνεῖς νομισματικὰς ἀναταραχάς.

Αἱ ἀναφερθεῖσαι παράλληλοι χρήσεις τοῦ χρυσοῦ, δημιουργοῦν τὰς προϋποθέσεις αἱ ὁποῖαι ἐκ τῶν πραγμάτων στεροῦν τοῦτον τῆς δυνατότητος νὰ ἰκανοποιηθῆ ποσοτικῶς τὴν ἀποθεματικὴν ἰδιότητα. Θὰ πρέπει ἐπίσης νὰ συνεκτιμηθῆ τὸ γεγονός ὅτι ἐνῶ αἱ παράλληλοι χρήσεις τοῦ χρυσοῦ ἀνέρχονται ποσοτικῶς μὲ ταχὺν ρυθμὸν, ἡ παραγωγή τοῦ χρυσοῦ παραμένει ἀπὸ τοῦ 1964 περίπου στάσιμος. Οὕτως, ἡ εἰς ἑκατομμύρια δολλάρια παραγομένη ἐτησίᾳ ποσότης χρυσοῦ (εἰς τὴν σταθερὰν ἰσοτιμίαν) ἔχει ὡς ἀκολούθως : 1964, 1,406 - 1965 1,440 - 1966 1,446 - 1967 1,406 - 1968 1,420 - 1969 1,420 - 1970 1,450.

Καὶ ταῦτα ἀσχέτως πρὸς τὸ ἕτερον βασικὸν μειονέκτημα τοῦ χρυσοῦ ὡς νομισματικοῦ ἀποθεματικοῦ στοιχείου. Δὲν νομίζομεν ὅτι μὲ τὴν ὑφισταμένην πραγματικότητα, ἐπιτρέπεται νὰ ἐξαρτᾶται ἡ ἐν γένει ἐξέλιξις τῶν διεθνῶν νομισματικῶν σχέσεων, ἀπὸ ἀποθεματικῶν στοιχείων τοῦ ὁποῖου εἶναι ἀδύνατος ὁ ἔλεγχος τῆς ποσοτικῆς του παραγωγῆς ἀπὸ ἐνσυνείδητον ἐνέργειαν τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ χρυσὸς ὡς μέταλλον, εὐρίσκεται εἰς τὰ ἔγκατα τῆς γῆς καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ προσδιορίσῃ τὸ κρυσφύγετόν του ἢ νὰ ὑπολογίσῃ τὴν ποσότητα τῶν ὑπὸ τὴν γῆν ἀποθεμάτων του.

Πέρα τῶν ἀνωτέρω, ἐκ τῶν ὑφισταμένων στοιχείων, εἶναι γνωστὸν ὅτι τὰ μὲ ἀξιόλογον ἰκανότητα παραγωγῆς μεταλλεῖα εὐρίσκονται εἰς Νότιον Ἀφρικὴν καὶ εἰς Σοβιετικὴν Ἐνωσιν. Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀναπτύξωμεν τοὺς λόγους διὰ τοὺς ὁποίους ἡ Δύσις θὰ ἔπρεπε νὰ παραιτηθῆ τῆς προσπάθειάς νὰ πριμοδοτῆ τὴν μεταλλικὴν ἀξίαν τοῦ χρυσοῦ μὲ τὴν νομισματικὴν του χρῆσιν. Τὸ ἕτερον βασικὸν ἀποθεματικὸν στοιχεῖον, δηλαδὴ τὸ δολλάριον, διὰ λόγους ὀργανικοῦς, δὲν δύναται ἐπίσης νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ἀποθεματικὴν του ἀποστολήν, ὡς αὕτη ἀνελήφθη μὲ τὸ σύστημα τοῦ χρυσοῦ - συναλλάγματος. Διότι ἡ ἐκπλήρωσις αὕτη προϋποθέτει τὴν δυνατότητα τοῦ ἀμερικανικοῦ θησαυροφυλακίου, νὰ ἀνταλλάσσῃ μὲ χρυσὸν τὰ ἐκάστοτε ἐμφανιζόμενα ὑπὸ τῶν ἐπισήμων διεθνῶν νομισματικῶν ἀρχῶν τῶν κρατῶν - μελῶν τοῦ συστήματος δολλάρια μὲ χρυσόν. Ἐφ' ὅσον δὲν καθίσταται, ἐξ οἴουδ' ἂν λόγου, δυνατὴ ἡ ἐκπλήρωσις τῆς ἀνωτέρω ὑποχρέωσως, δὲν εἶναι δυνατὴ καὶ ἡ πειθάρχισις τοῦ ἔλλειμματος τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν. Τοῦτο σημαίνει ὅτι ὁ ἐφοδιασμὸς τῆς διεθνοῦς ρευστότητος εἶναι συνυφασμένος μὲ τὸ ἔλλειμμα τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν. Καὶ πέραν αὐτοῦ τὸ δολλάριον ἔχει τὴν εὐχέρειαν τῆς πληθωρικῆς κυκλοφορίας εἰς τὸν διεθνεῖς νομισματικὸν χῶρον μὲ ἀποτελέσμα τὴν πρόκλησιν ἀπροσδιορίστου ἐκτάσεως διεθνοῦς νομισματικῆς ἀναταραχῆς.

Κατὰ τὴν ἀμέσως μεταπολεμικὴν περίοδον, ὅτε τὸ σύνολον τῶν κρατῶν - μελῶν τοῦ ἰσχύοντος νομισματικοῦ συστήματος εὐρίσκετο — διὰ τοὺς γνωστοὺς λόγους — εἰς κατάστασιν «δίψας δολλαρίου», αἱ ἀνωτέρω ὀργανικαὶ ἀτέλειαι τοῦ δολλαρίου εἶχον περιπέσει εἰς νάρκην.

Με τὴν καθιέρωσιν τῆς ἐξωτερικῆς μετατρεψιμότητος τῶν νομισμάτων καὶ τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἐμπορίου, ὡς καὶ τῆς διακινήσεως τῶν βραχυπροθέσμων ἰδία κεφαλαίων, ἐδημιουργήθη νέα διεθνῆς οἰκονομικὴ καὶ νομισματικὴ πραγματικότητα.

Ἡ ἐξέλιξις τῶν διεθνῶν νομισματικῶν σχέσεων ἐδημιούργησε διεθνή ἐρωτηματικά, ὡς πρὸς τὴν δυνατότητα ἐπιβιώσεως τοῦ ὑφισταμένου μέχρι τῆς 15 Αὐγούστου ἐ.ἔ. νομισματικοῦ συστήματος χρυσοῦ - συναλλάγματος.

Θὰ παρακολουθήσωμεν τὰς ἐξελίξεις αἱ ὁποῖαι ἐδημιούργησαν τὴν σημερινὴν οἰκονομικὴν καὶ νομισματικὴν πραγματικότητα, ἐὰν ἀναφερθῶμεν εἰς στατιστικὰ στοιχεῖα, ἢ μελέτη τῶν ὁποίων θὰ δικαιολογήσῃ εἰς τὸν ἀναγνώστην τὰς ἐπελθούσας ἀλλοιώσεις εἰς τὴν διεθνή οἰκονομικὴν σκῆψιν.

III. ΑΙ ΑΛΛΟΙΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ΧΡΥΣΟΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ

Ἐκ τοῦ International Financial Statistics, ποῦ ἐκδίδεται ἀπὸ τὸ Διεθνὲς Νομισματικὸν Ταμεῖον (ΔΝΤ), ἀποσπῶμεν τὰ κάτωθι στατιστικὰ στοιχεῖα σχετικῶς μὲ τὸ ὕψος τῶν εἰς χρυσὸν ἀποθεμάτων τοῦ συνόλου τῶν κρατῶν-μελῶν τοῦ ΔΝΤ καὶ τῶν ἐπὶ μέρους βιομηχανικῶν κρατῶν τοῦ νομισματικοῦ συστήματος. Ἐκ τῶν δημοσιευομένων στοιχείων, διὰ τὸν συγκριτικὸν ὑπολογισμὸν ἐπιλέγομεν τὰ ἐμφανίζοντα τὸ ὕψος τῶν εἰς χρυσὸν ἀποθεμάτων τῶν ἐτῶν 1951, 1961 καὶ 1971.

Ἀποθέματα εἰς χρυσὸν (εἰς ἑκατομμύρια δολλάρια)	1951	1961	1971
Σύνολον κρατῶν - μελῶν ΔΝΤ	33,935	38,900	36,870 (α' τρίμηνον)
Ἠνωμένοι Πολιτεῖαι	22,873	16,947	10,453 (Ἰούλιος)
Ἀγγλία	2,200	2,300	1,124 (α' τρίμηνον)
Καναδᾶς	842	946	792 (Ἰούλιος)
Ἰαπωνία	10	287	670 (Ἰούλιος)
Εὐρώπη (βιομηχανικαὶ χῶραι)	3,612	14,004	17,938 (Ἰούλιος)

Τὰ δύο πρῶτα ἀναφέρονται εἰς τὰ ἀποθέματα τοῦ τέλους τοῦ ἔτους. Διὰ τὸ 1971 εἰς τὰ διαθέσιμα στοιχεῖα τοῦ ἀναφερομένου μηνός. Διὰ τὴν Εὐρώπην τὰ στοιχεῖα ἀφοροῦν τὰ βιομηχανικὰ κράτη ὡς σύνολον. Τὰ δι' ἕκαστον βιομηχανικὸν κράτος κεχωρισμένως ἀποθέματα εἰς χρυσὸν, διὰ τὰς αὐτὰς χρονικὰς περιόδους, ἀναφέρονται εἰς τὴν ἐν συνεχείᾳ τοῦ Πίνακος παράγραφον.

Ἀναλυτικώτερον εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὰ εἰς χρυσὸν ἀποθέματα τῆς Εὐρώπης (βιομηχανικαὶ χῶραι) τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὰς ὡς ἄνω χρονικὰς περιόδους 1951, 1961, 1971, κατανέμονται ἀντιστοίχως, ὡς ἀκολούθως (εἰς ἑκατομμύρια δολλάρια)

ρια): Αυστρία 50,303, 752 — Βέλγιον 635, 1,248, 1.600 — Δανία 0,92, 64 — Γαλλία 597, 2.121, 3.523 — Γερμανία 28, 3.664, 4.077 — Έλβετία 1.451, 2.560, 2.909 — Ίταλία 333, 1.581, 1.888 — Νορβηγία 50, 30, 34, — Όλλανδία 316, 1.581, 1.888, — Σουηδία 152, 180, 200.

Λεπτομερέστερον εις ὅ,τι ἀφορᾷ τὰς ἀκραίας ἀλλοιώσεις τῶν ἀποθεμάτων εις χρυσὸν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς χρονικῆς περιόδου 1951 ἕως 1971, εις τὰ ἀναφερόμενα ἀνωτέρω κράτη - μέλη τοῦ ΔΝΤ, παρατηροῦμεν τὰ ἀκόλουθα.

Αἱ Ἑνωμένοι Πολιτεῖαι εἶχον τὸ ὑψηλότερον ἀπόθεμα εις χρυσὸν τὸ 1952 ὅτε τοῦτο ἀνῆρχετο εις 23,522 ἑκατομμύρια δολλάρια. Ἡ Ἀγγλία, τὸ 1958 μὲ 2,850. Ἡ Γερμανία τὸ 1969 (τρίτον τρίμηνον), μὲ 4,597. Ἡ Γαλλία τὸ 1966 καὶ 1967, μὲ 5,238. Ἡ Ίταλία, τὸ 1963 μὲ 3,343. Ὁ Καναδᾶς, τὸ 1956, μὲ 1,103.

Ἀπλῆ παρατήρησις τῶν ἀναφερομένων ὡς ἀνωτέρω στατιστικῶν στοιχείων σχετικῶν μὲ τὰ ἀποθέματα εις χρυσὸν τῶν βιομηχανικῶν κρατῶν τῆς Δύσεως, ἐμφανίζει τὰς οὐσιώδεις ποσοτικὰς μεταβολὰς αἱ ὁποῖαι ἐπῆλθον εις τὴν ποσοτικὴν κατανομὴν μεταξὺ τούτων. Ἡ πλέον ἐντυπωσιακὴ μεταβολὴ εἶναι ἡ τῶν Ἑνωμένων Πολιτειῶν, τῶν ὁποίων τὰ εις χρυσὸν ἀποθέματα ἀπὸ 23,252 ἑκατ. δολλάρια τὸ 1952, κατῆλθον εις 10,453 τὸ 1971 (Ἰούλιος). Καὶ ἔτι περισσότερον θεαματικὴ εἶναι ἡ ἐπελθοῦσα ἄνοδος εις τὰ εις χρυσὸν ἀποθέματα τῆς Δυτικῆς Γερμανίας, ἡ ὁποία τὸ 1951 διέθετε ἀπόθεμα εις χρυσὸν ἀξίας 28 ἑκατομμ. δολλαρίων, ἐνῶ τὸ 1971 (Ἰούλιος), τὸ εις χρυσὸν ἀπόθεμά της ἀνῆλθεν εις 4,077 ἑκατομμ. δολλάρια.

Ἐν τῇ οὐσίᾳ δηλαδὴ ἡ μείωσις τοῦ εις χρυσὸν ἀποθέματος τῶν Ἑνωμένων Πολιτειῶν, ἀνερχομένη διὰ τὰς ὑπὸ κρίσιν χρονικὰς περιόδους εις 12,420 (22,873 - 10,453) ἑκατομμ. δολλάρια, ἀπερροφήθη ὑπὸ τῶν βιομηχανικῶς ἀνεπτυγμένων κρατῶν τῆς Εὐρώπης, τὰ ὁποῖα ἐν τῷ συνόλῳ τῶν ἐνίσχυσαν ἀντιστοίχως τὸ εις χρυσὸν ἀπόθεμά των μὲ 14,326 ἑκατομμ. δολλάρια.

Ἡ συγκριτικὴ σχέσις τῶν Ἑνωμένων Πολιτειῶν μὲ τὴν Εὐρώπην, εις τὸ ὑπὸ κρίσιν θέμα καθίσταται περισσότερον δυσμενῆς ἐὰν γίνῃ συσχετίσις μὲ τὴν οὐσιώδη αὔξησιν τῶν εις δολλάρια ἀποθεμάτων τῶν κρατῶν τῆς Εὐρώπης. Ὡς γνωστόν, μὲ καταστατικὴν διάταξιν τοῦ νομισματικοῦ συστήματος χρυσοῦ - συναλλαγματος, αἱ Ἑνωμένοι Πολιτεῖαι ἔχουν ἀναλάβει τὴν ὑποχρέωσιν ἀνταλλαγῆς τῶν ὑπὸ τῶν ἐπισήμων νομισματικῶν ἀρχῶν ἐμφανιζομένων δολλαρίων μὲ χρυσόν, εις τὴν σχέσιν 1 οὐγγία χρυσοῦ = μὲ 35 δολλάρια.

Ἀνεφέρθημεν ἀνωτέρω εις τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ χρυσὸς χρησιμοποιεῖται διὰ δύο χρήσεις, τὴν νομισματικὴν καὶ τὴν ἐμπορευματικὴν. Διὰ νὰ διευκολύνωμεν τὴν σκέψιν τοῦ ἀναγνώστου ὡς πρὸς τὴν δυνατότητα τοῦ χρυσοῦ νὰ ἀνταποκριθῇ ποσοτικῶς εις τὴν ἀποθεματικὴν του ἀποστολήν, θὰ μεταφέρωμεν ἐνταῦθα στατιστικὸν πῖνακα περιεχόμενον εις σχετικὴν μελέτην τοῦ διεθνῶς γνωστοῦ ἐμπειρογνώμονος κ. Michael Spieler.

Ἡ μελέτη αὕτη περιλαμβάνεται εις τὸ βιβλίον *Monetary Reform and the Price of Gold* (Randall Hinshaw - The Johns Hopkins Press : Baltimore).

Εἰς τὸν ἀμέσως κατωτέρω δημοσιευόμενον πῖνακα δίδονται στοιχεῖα, διὰ τὴν

	1946 - 1955	1956 - 1965	1966	Σύνολον (1946 - 66)
Προσφορά χρυσού :				
Παραγωγή μη συμπεριλαμβανομένης τής Σοβιετικής Ένωσης	241.1	350.2	41.7	633.0
Πωλήσεις τής Σοβιετικής Ένωσης εις τόν υπόλοιπον κόσμον	8.0	90.8	μηδέν	98.8
Σύνολον νέας προσφοράς	249.1	441.0	41.7	731.8
	%	%	%	%
Κατανομή :				
Εις τὰ επίσημα αποθέματα	123.1	167.0	μηδέν	290.1
Εις βιομηχανίαν, κοσμήματα και τέχνας	55.1	86.3	14.5	155.9
Εις τόν εκ παραδόσεως άποθησαυρισμόν	70.9	86.9	15.0	172.8
Λοιπαί χρήσεις ιδιωτών		100.8	12.2	113.0
Σύνολον κατανομής	249.1	441.0	41.7	731.8
	100.0	100.0	100.0	100.0

διεθνή προσφοράν χρυσοῦ ἐκ νέας παραγωγῆς καὶ διὰ τὴν κατὰ χρῆσιν κατανομήν του, τῶν ἐτῶν 1946 ἕως 1966, εἰς ἑκατομμύρια οὐγγιῶν.

Ἐπισύρομεν τὴν προσοχὴν τοῦ ἀναγνώστου ὅτι τὰ ἀνωτέρω στατιστικὰ στοιχεῖα ἀφοροῦν ἑκατομμύρια οὐγγιῶν (μονὰς βάρους).

Εἰς τὴν προσφοράν χρυσοῦ τῶν ἐτῶν 1946 - 1966 συνολικοῦ βάρους 633 ἑκατομμ. οὐγγιῶν προερχομένην βασικῶς ἐκ νέας ἐξορύξεως (χρυσωρυχεῖα τῆς Δύσεως) προστίθεται καὶ ἀξιόλογος ἔκτακτος προσφορά βάρους 98.9 ἑκατομμ. οὐγγιῶν προερχομένη ἐκ πωλήσεων τῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως ἀπὸ τοῦ ἔτους 1953 - 1965.

Πρέπει νὰ ἐπισύρῃ τὴν προσοχὴν μας τὸ γεγονός ὅτι μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου τὸ ποσοστὸν τοῦ νεοπροσφερομένου χρυσοῦ ποῦ ἀπορροφᾶται διὰ τὰ ἀποθέματα εἰς χρυσόν, συνεχῶς ἐλαττοῦται διὰ νὰ μηδενισθῇ τὸ 1966, ὅτε καὶ παύει ἡ προσφορὰ ἐκ μέρους τῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως. Ἀντιθέτως ἡ βιομηχανικὴ καὶ βιοτεχνικὴ χρῆσις τοῦ χρυσοῦ ἀπορροφοῦν σταθερῶς ὑψηλὸν ποσοστὸν τοῦ προσφερομένου χρυσοῦ.

Ἰδιαιτέραν ὄξυνσιν ζητήσεως ἐμφανίζει ὁ ἐκ παραδόσεως ἀποθησαυρισμὸς (μακροπρόθεσμος χρῆσις) καὶ ἔτι περαιτέρω ὄξυνσιν ἐμφανίζει ἡ διὰ τὰς λοιπὰς χρήσεις ἰδιωτῶν ζήτησις (βραχυπρόθεσμος ἀποθησαυρισμὸς). Εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην κατηγορίαν ὑπάγεται βασικῶς ἡ ζήτησις ποῦ προέρχεται ἀπὸ τὴν διεθνή κερδοσκοπίαν. Ἡ ζήτησις εἶναι ἰδιότυπος καὶ ὀξύνεται κυρίως κατὰ τὰς περιοχὰς τῶν νομισματικῶν κρίσεων. Χαρακτηρίζομεν τὴν χρῆσιν ταύτην ὡς βραχυπρόθεσμον ἀποθησαυρισμόν, διότι ἡ ὑπὸ ταύτης ἀπορροφουμένη ποσότης χρυσοῦ, ἐπαναστρέφει καὶ προσφέρεται εἰς τὴν ἀγοράν, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐξελιξέως τῆς κρίσεως ἢ μετὰ τῶν αἰτίων ποῦ προεκάλεσαν τὴν νομισματικὴν ἀναταραχὴν.

Τὰ στατιστικὰ στοιχεῖα τὰ ὁποῖα ἀνεφέρθησαν ἀφοροῦν τὴν χρονικὴν περίοδον 1946 - 1966. Ἀπὸ τοῦ 1966 ἕως σήμερον ἔχει διαμορφωθῆ νέα οικονομικὴ καὶ νομισματικὴ πραγματικότης εἰς τὸν διεθνή οικονομικὸν χῶρον, εἰς ὃ,τι ἀφορᾷ τὸν χρυσὸν ὡς βασικὸν ἀποθεματικὸν στοιχεῖον τοῦ συστήματος. Κατὰ συνέπειαν, μὲ τὰ δεδομένα τοῦ παρόντος, ἡ θέσις τοῦ χρυσοῦ ὡς ἀποθεματικοῦ στοιχείου ἔχει αἰσθητῶς χειροτερεύσει. Ἐχουν ὡς ἐκ τούτου πολλαπλασιασθῇ τὰ ἐρωτηματικὰ ὡς πρὸς τὴν περαιτέρω διατήρησιν τοῦ χρυσοῦ εἰς τὸν νομισματικὸν τομέα.

IV. Η ΕΞΕΛΙΞΙΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ΞΕΝΟΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ

Μολοντί τὸ διεθνὲς νομισματικὸν σύστημα καθιερώθη ἀπὸ τὴν διάσκεψιν τοῦ Μπρέττον Γούντς τὸ 1944 ὠνομάσθη σύστημα χρυσοῦ - συναλλάγματος, ἐν τούτοις, εἰς τὴν οὐσίαν ἦτο σύστημα δολλαρίου. Τὸ πανίσχυρον δολλᾶριον τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἀπετέλεσε ἐπὶ μίαν δεκαπενταετίαν τὸ κυρίαρχον νόμισμα μὲ τὸ ὁποῖον ἐσηματίζοντο τὰ εἰς ξένον συνάλλαγμα ἀποθέματα τῶν κρατῶν τῆς Δύσεως, ὡς καὶ τὸ νόμισμα μέσῳ τοῦ ὁποῖου ἐρρυθμίζοντο τὸ πλεῖστον τῶν διεθνῶν συναλλαγῶν. Διότι δὲν ἐξεπροσώπει μόνον τὸν δυναμισμὸν τῆς ἀμερικανικῆς

οικονομίας, ἐστηρίζετο ἐπίσης εἰς τὸ ὀγκῶδες εἰς χρυσὸν ἀπόθεμα τὸ ὁποῖον ἐφυλάσσετο εἰς τὰ ὑπόγεια τοῦ Fort Knox.

Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην οὐδεὶς ἐνεθυμείτο τὸν χρυσόν. Αἱ οἰκονομίαι ὄλων τῶν χωρῶν ἐμαστιζόντο, ὡς ἀνεφέρθη ἀνωτέρω, ἀπὸ τὴν «δίψαν δολλαρίου».

Μὲ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ χρόνου καὶ τὴν βοήθειαν τοῦ δολλαρίου, αἱ οἰκονομίαι τῶν βιομηχανικῶν κρατῶν τοῦ συστήματος, ἤρχισαν νὰ ἀποκοτῶν αὐτοδύναμον οἰκονομικὴν ὄντοτητα καὶ ἀπὸ τοῦ 1959, προσέδωσαν εἰς τὸ ἔθνικόν των νόμισμα ἐξωτερικὴν μετατρεψιμότητα.

Ἐν συνεχείᾳ αἱ βιομηχανικῶς ἀνεπτυγμέναι χῶραι τοῦ συστήματος, μὲ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς διακινήσεως τῶν κεφαλαίων, ὡς καὶ μὲ τὴν μετατρεψιμότητα τοῦ νομίσματός των, κατέστησαν ἀνταγωνιστικῶς ἀντίπαλοι τῆς οἰκονομίας τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν εἰς τὸν διεθνή οἰκονομικὸν χῶρον.

Θὰ πρέπει ἐπίσης νὰ ὑπενθυμίσωμεν ὅτι τὸ νομισματικὸν σύστημα τοῦ χρυσοῦ - συναλλάγματος ἐνέχει μίαν βασικὴν ὀργανικὴν ἀτέλειαν. Ὡς ἀνεφέρθη εἰς ἐτέραν παράγραφον, διὰ τὴν παρακολούθησιν τῆς διεθνούς ρευστότητος βασίζεται εἰς τὸν χρυσόν καὶ εἰς τὸ ἔλλειμμα τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν. Μὲ ἄλλους λόγους, αἱ Ἠνωμέναι Πολιτεῖαι ἔχουν τὴν εὐχέρειαν τοῦ αὐτομάτου δανεισμοῦ παρὰ τῶν ὑπολοίπων κρατῶν τοῦ συστήματος δι' ἐκδόσεως δολλαρίων, τὰ ὁποῖα ἐφ' ὅσον ἀπὸ τοῦ Μαρτίου 1968 δὲν ἀνταλλάσσονται παρ' αὐτῶν μὲ χρυσόν καθίστανται πληθωρικὰ ὄχι τόσον διὰ τὴν ἀμερικανικὴν χρηματαγοράν, ἀλλὰ κυρίως διὰ τὰς ἀγορὰς τῶν ἐτέρων κρατῶν - μελῶν τοῦ συστήματος. Ἐκεῖνο ποῦ δὲν ἔχει ἴσως συνειδητοποιηθῆ ἀπὸ τοὺς περὶ τὰ οἰκονομικὰ ἀσχολουμένους, εἶναι τὸ ὅτι μετὰ τὸν Μάρτιον 1968, τὸ Federal Reserve ἐρρῦθμιζε τὸ ὕψος τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας τῶν βιομηχανικῶς ἀνεπτυγμένων κρατῶν τῆς Δύσεως. Δηλαδή ἐν τῇ οὐσίᾳ ἐνήργει ἐμμέσως ὡς Κεντρικὴ Τράπεζα τοῦ συνόλου τῶν οἰκονομῶν τῶν ἀνεπτυγμένων χωρῶν τοῦ συστήματος, διότι ἐπηρέαζε ἀποφασιστικῶς τὸ ὕψος τῆς νομισματικῆς τῶν κυκλοφορίας.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι τῆς εὐχερείας ταύτης ἔκαμεν ἀπρόσεκτον χρῆσιν τὸ ἀμερικανικὸν θησαυροφυλάκιον, εἰς βαθμὸν ὥστε τὸ ἄλλοτε περιζήτητον δολλᾶριον, νὰ καταστῆ ὁ ἀνεπιθύμητος φορεὺς πληθωρικῶν πιέσεων εἰς τὰς ἀγορὰς τῶν βιομηχανικῶς ἀνεπτυγμένων κρατῶν τῆς Δύσεως.

Ἡ δημιουργηθεῖσα νομισματικὴ ἀναταραχὴ κατέστη διεθνῶς κρίσιμος, ἰδίᾳ μετὰ τὰς γνωστὰς δηλώσεις τοῦ Προέδρου Νίξον τῆς 15 Αὐγούστου ἐ.ἔ. Θὰ ἐμφανίσωμεν κατωτέρω τὰς ἀλλοιώσεις τῶν εἰς ξένον συνάλλαγμα ἀποθεμάτων τῶν βιομηχανικῶς ἀνεπτυγμένων κρατῶν τοῦ συστήματος, δεδομένου ὅτι ταῦτα κατὰ βάσιν συντίθενται ἀπὸ δολλάρια τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν.

Πρὸς τοῦτο θὰ ἐπιλέξωμεν χρονικὰς περιόδους ἐκ τῶν δημοσιευομένων εἰς τὸ International Financial Statistics, ποῦ ἐκδίδεται ἀπὸ τὸ Διεθνὲς Νομισματικὸν Ταμεῖον (Σεπτέμβριος 1971).

Ἀναλυτικώτερον εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὰ εἰς ξένον συνάλλαγμα ἀποθέματα τῆς Εὐρώπης (βιομηχανικαὶ χῶραι), τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὰς ὡς ἄνω χρονικὰς περιόδους 1951, 1961, 1969, 1971, κατανέμονται ἀντιστοίχως ὡς ἀκολούθως εἰς τὰ ἐπιμέρους κράτη (εἰς ἑκατομμ. δολλάρια).

Ἀποθέματα εἰς Συνάλλαγμα (εἰς ἑκατομ. δολλάρια)	1951	1961	1969	1971
Σύνολον κρατῶν - μελῶν ΔΝΤ	15,115	22,295	31,885	49,385 (α' τρίμηνον)
Ἡνωμένοι Πολιτεῖαι	—	116	2,781	250 (Ἰούλιος)
Ἀγγλία	174	1,024	1,056	1,711 (α' τρίμηνον)
Καναδάς	984	1,118	1,756	(Ἰούλιος)
Ἰαπωνία	—	1,119	2,615	(Ἰούλιος)
Εὐρώπη (βιομηχανικαὶ χώραι)	1,958	6,896	8,643	(Ἰούλιος)

Ἀυστρία 56, 524, 656, 1.078 — Βέλγιον 419, 409, 712, 834 — Δανία — — 356, 298 — Γαλλία, 19, 818, 286, 2,279 — Γερμανία 491, 2,878, 2,748, 11.439 — Ἰταλία 441, 1.194, 1.194, 2.669 — Ἑλβετία 193, 199, 1.353, 1547 — Νορβηγία 101, 248, 599, 842 — Ὀλλανδία 238, 134, 370, 523 — Σουηδία — 492, 369, 631.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω στατιστικῶν στοιχείων παρατηροῦμεν, ὅτι ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ εἰς χρυσὸν ἀποθέματα τὰ ὁποῖα μεταξὺ 1951 καὶ 1971, αὐξάνονται διὰ τὸ σύνολον τῶν κρατῶν - μελῶν τοῦ ΔΝΤ κατὰ 9%, τὰ εἰς ξένον συνάλλαγμα ἀποθέματα τῶν αὐτῶν κρατῶν ὑπερτριπλασιάζονται.

Ἐπίσης παρατηροῦμεν ὅτι κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα πολλαπλασιάζονται (ἄνω τοῦ 11πλασίου) τὰ εἰς ξένον συνάλλαγμα ἀποθέματα τῶν βιομηχανικῶν κρατῶν τῆς Εὐρώπης, μὲ ἰδιαίτεράν ὄξυνσιν αὐξήσεως τοῦ εἰς συνάλλαγμα ἀποθέματος τῆς Γερμανίας. Τοῦτο ἀπὸ 491 ἑκατομμ. δολλάρια τὸ 1951, αὐξάνεται εἰς 11,439 ἑκατομμ. δολλάρια τὸ 1971 (μῆν Ἰούλιος). Δὲν κρίνομεν ἄσκοπον νὰ προσθέσωμεν μίαν διασάφησιν. Αἱ Ἡνωμένοι Πολιτεῖαι τὸ 1951 ἐμφανίζονται ὡς μὴ διαθέτουσαι ἀπόθεμα εἰς ξένον συνάλλαγμα. Τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὸ γεγονός ὅτι τὸ 1951, τὸ εἰς ξένον συνάλλαγμα ἀπόθεμα τῶν κρατῶν συνίστατο μόνον εἰς δολλάρια. Καὶ τὸ δολλάριον, ὡς ἔθνικὸν νόμισμα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσῃ διὰ ταύτας νομισματικῶν ἀπόθεμα. Τὸ ἀπὸ τοῦ 1961 ἐμφανιζόμενον εἰς ξένον συνάλλαγμα ἀπόθεμα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, ὀφείλεται εἰς τὸ γεγονός ὅτι ἀπὸ τοῦ 1959 καὶ ἐνταῦθεν, ἐγένοντο μετατρέψιμα τὰ νομίσματα τῶν βιομηχανικῶν κρατῶν τῆς Εὐρώπης καὶ δύναται νὰ χρησιμεύσουν ὡς ἐπικουρικὰ νομισματικὰ ἀποθέματα (κυρίως τὸ μάρκον, ἢ λίρα Ἀγγλίας καὶ τὸ ἑλβετικὸν φράγκον). Εἶναι χρήσιμον ἴσως νὰ προστεθῇ ὅτι τὸ ἔθνικὸν νόμισμα δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσῃ νομισματικὸν ἀπόθεμα διὰ τὴν οἰκονομίαν ποῦ ἐκπροσωπεῖ.

V. ΤΑ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Διὰ τῶν μέχρι τοῦδε ἀναφερθέντων, ἐγένετο προσπάθεια ἐμφανίσεως ἀφ' ἑνὸς τοῦ ποσοτικοῦ προσδιορισμοῦ τῶν δύο βασικῶν ἀποθεματικῶν στοιχείων τοῦ συστήματος καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς ἐν γένει νομισματικῆς συμπεριφορᾶς τούτων,

εις την μέχρι τουδε λειτουργίαν του νομισματικού συστήματος χρυσοῦ - συν-αλλάγματος.

Διὰ τὴν ὀλοκλήρωσιν τοῦ θέματος ποῦ διαπραγματεύομεθα, θὰ πρέπει νὰ ἀναφερθῶμεν εἰς τὴν ποσοτικὴν συμβολήν, διὰ τὴν διασφάλισιν τῆς διεθνούς ρευστότητος, τῶν δύο ἐτέρων ἐπικουρικῶν ἀποθεματικῶν στοιχείων, ἴητοι :

α) Τῆς ἀποθεματικῆς θέσεως τῶν κρατῶν - μελῶν τοῦ συστήματος εἰς τὸ Διεθνὲς Νομισματικὸν Ταμεῖον. Ἡ θέσις αὕτη δι' ἕκαστον κράτος - μέλος συνίσταται κυρίως ἀπὸ τὸ 25% τῆς εἰς χρυσὸν μερίδος του (gold tranche) εἰς τὸ ΔΝΤ καὶ ἀπὸ τυχὸν προσφορὰν δανείου ὑπὸ τοῦ κράτους - μέλους εἰς τὸ ΔΝΤ, εἰς μετατρέψιμα νομίσματα καὶ χρυσόν.

β) Τῶν εἰδικῶν τραβηκτικῶν δικαιωμάτων (Ε.Τ.Δ.). Θὰ ἐνθυμηθῶμεν ὅτι κατὰ τὴν 24ην Ἐτησίαν Συνέλευσιν τοῦ ΔΝΤ εἰς Ρίον Ἰανέϊρον τὸν Σεπτέμβριον 1967, τὸ Συμβούλιον τῶν Διοικητῶν τοῦ Ταμείου, ἐξουσιοδότησε τοὺς Ἐκτελεστικοὺς Διευθυντάς, ὅπως προχωρήσουν εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν τῆς ἀποφάσεως τῆς σχετικῆς μετὰ τὴν καθιέρωσιν τοῦ νέου ἀποθεματικοῦ στοιχείου of deliberate creation. Ἡ σχετικὴ ἐπεξεργασία διεβιβάσθη ὑπὸ τῶν Ἐκτελεστικῶν Διευθυντῶν εἰς τὸ Συμβούλιον Διοικητῶν τὸν Ἀπρίλιον 1968. Αἱ προβλεπόμεναι διαδικασίαι ὀλοκληρώθησαν τὴν 28 Ἰουλίου 1969. Ἐν συνεχείᾳ μετὰ τὴν ὀλοκλήρωσιν τῶν ἀπαιτουμένων καταστατικῶν διαδικασιῶν, τὸ Συμβούλιον τῶν Διοικητῶν ἐνέκρινε ὅπως ἡ πρώτη διανομὴ τῆς νέας ἀποθεματικῆς μονάδος μετὰ τῶν κρατῶν - μελῶν λάβῃ χώραν τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1970 μετὰ κατανομὴν 3,5 δισεκ. μονάδων (δολλαρίων).

Ἡ δευτέρα καὶ τρίτη διανομὴ ἐκ 3 δισεκ. μονάδων (δολλαρίων) ἐκάστη ἀπεφασίσθη νὰ γίνῃ τὴν 1ην Ἰανουαρίου τῶν ἐτῶν 1971 καὶ 1972.

Ὡς βάσις τῆς ποσοστιαίας ποσοτικῆς συμμετοχῆς ἐκάστου κράτους - μέλους εἰς τὴν διανομὴν τῶν Ε.Τ.Δ., ὠρίσθη ἡ ἔκδοσις τούτων εἰς τὸ ΔΝΤ.

Διὰ τοῦ νέου ἀποθεματικοῦ στοιχείου (Ε.Τ.Δ.) κατὰ συνέπειαν, προσετέθη εἰς τὴν διεθνή ρευστότητα ποσὸν 9,5 δισεκ. μονάδων, ἴσον μετὰ ἀντίστοιχον ποσὸν δολλαρίων εἰς τὴν ἐπίσημον ἰσοτιμίαν τοῦ δολλαρίου μετὰ τὸν χρυσόν.

Θὰ περιορισθῶμεν ἐν συνεχείᾳ μόνον εἰς τὴν ποσοτικὴν συμβολήν τῶν ἀνωτέρω δύο ἀποθεματικῶν στοιχείων. Διότι ὑπὸ τὸ μέχρι τουδε ὑφιστάμενον διεθνὲς νομισματικὸν καθεστῶς, λόγῳ τῆς συγκριτικῆς χαμηλῆς ποσοστιαίας συμμετοχῆς τῶν εἰς τὸν σχηματισμὸν τῶν διεθνῶν νομισματικῶν ἀποθεμάτων, εἶχον δευτερεύουσαν καὶ ἐπικουρικὴν ἐπίδρασιν εἰς τὴν ποσοτικὴν ἐξέλιξιν τῶν διεθνῶν νομισματικῶν ἀποθεμάτων.

Δὲν παραλείπομεν ὅμως νὰ προσθέσωμεν, ὅτι ἡ φύσις καὶ ἡ μορφή τῶν δύο τούτων ἀποθεματικῶν στοιχείων — μετὰ τὸν ὑπεροχὴν τῶν Ε.Τ.Δ. — προσδίδουν εἰς ταῦτα τὴν δυνατότητα νὰ καταστοῦν εἰς τὸ προσεχὲς μέλλον οἱ βασικοὶ στύλοι ἑνὸς συγχρόνου διεθνούς νομισματικοῦ συστήματος.

Διὰ τὴν ποσοτικὴν συμβολήν εἰς τὰ διεθνή ἀποθέματα τῶν δύο ἀνωτέρω ἐπικουρικῶν ἀποθεμάτων, περιοριζόμεθα νὰ μεταφέρωμεν ἐναυθα τὴν συνολικὴν τῶν συμβολήν εἰς τὴν διεθνή ρευστότητα, ὡς αὕτη ἐμφανίζεται εἰς τὸ σχετικὸν τεύχος τοῦ International Financial Statistics διὰ τὸν Ἰούλιον 1971.

Διά να εμφανίσωμεν, ἐξ ἄλλου, τὴν ἐξέλιξιν τῶν διεθνῶν ἀποθεμάτων ἐν συνόλῳ ἀπὸ τοῦ 1959 καὶ ἐντεῦθεν παραθέτομεν ἐνταῦθα τὰ σχετικὰ στοιχεῖα ἐκ τῶν International Financial Statistics διὰ τὰ ἔτη 1959, 1965, 1970, καὶ τὸ 1971. Διὰ τὸ 1971 τὰ στοιχεῖα ἀφοροῦν τὸν χρόνον εἰς τὸν ὁποῖον ἀναφέρονται (πρῶτον τρίμηνον καὶ τέλος τοῦ μηνὸς Ἰουλίου).

Ἐπίσημα Ἀποθέματα (Χρυσὸς - Ε.Τ.Δ. - Ἀποθεματικὴ θέσις εἰς τὸ Ταμεῖον
- Ξένον Συναλλάγμα)

Τέλος τῆς περιόδου : Εἰς ἑκατομύρια δολλάρια

	1959	1965	1970	1971
Σύνολον κρατῶν - μελῶν ΔΝΤ	57,345	71,030	92,430	99,385 (α' τρίμηνον)
Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι	21,504	15,450	14,487	13,283 (Ἰούλιος)
Ἀγγλία	2,801	3,004	2,827	3,871 (Ἰούλιος)
Καναδάς	2,029	3,037	4,679	4,924 (Ἰούλιος)
Εὐρώπη (βιομηχανικαὶ χώραι)	16,185	30,123	28,913	44,953 (Ἰούλιος)
Ἰαπωνία	1,447	2,152	4,839	8,128 (Ἰούλιος)

Οὕτως, εἰς ἑκατομύρια δολλάρια τὰ Ε.Τ.Δ. ἀνέρχονται εἰς 5,909.1 καὶ ἡ ἀποθεματικὴ θέσις τῶν κρατῶν - μελῶν εἰς τὸ ΔΝΤ ἀνέρχεται εἰς 6,822.

Οἱ ἀνωτέρω στατιστικοὶ ἀριθμοὶ προσφέρουν τὴν ἐμφανῆ ἀλλοίωσιν, ἡ ὁποία ἐπῆλθεν εἰς τὴν συνολικὴν ἀποθεματικὴν θέσιν τῶν βιομηχανικῶς ἀνεπτυγμένων χωρῶν τοῦ κόσμου τῆς Δύσεως. Ἐπελέγη ὡς σημεῖον ἐκκινήσεως τὸ ἔτος 1959 διότι ἀπὸ τὸ ἔτος τοῦτο ἤρχισεν ἡ μετατρεψιμότης τῶν νομισμάτων τῶν βιομηχανικῶς ἀνεπτυγμένων κρατῶν τῆς Δύσεως καὶ κατὰ συνέπειαν ἤρχισεν ἀποκαθισταμένη ἡ ἀνταγωνιστικὴ ἐλευθερία τῶν διεθνῶν ἐν γένει οἰκονομικῶν καὶ νομισματικῶν σχέσεων.

Διὰ τὴν ὀλοκλήρωσιν τῆς παρατηρήσεως θὰ προχωρήσωμεν εἰς τὴν ἀνάλυσιν τοῦ ἀνωτέρω στατιστικοῦ στοιχείου ποῦ ἀναφέρεται εἰς τὴν Εὐρώπην (βιομηχανικαὶ χῶραι). Θὰ κατανεμηθῇ τὸ στοιχεῖον τοῦτο εἰς ἕνα ἕκαστον τῶν ὡς βιομηχανικῶν ἀναφερομένων κρατῶν, θὰ ἀφορᾷ δὲ μόνον τὰ ἔτη 1959 καὶ 1971 (μῆν Ἰούλιος), εἰς ἑκατομμ. δολλάρια. Τὰ κράτη ταῦτα εἶναι: Αὐστρία 697, 2.014 — Βέλγιον 1.306, 3.289 — Δανία 328, 434 — Γαλλία 1.736, 6.153 — Γερμανία 4.790, 16.984 — Ἰταλία 3.056, 6.120 — Ὁλλανδία 1.442, 3.475 — Νορβηγία 281, 1.108 — Σουηδία 478, 995 — Ἑλβετία 2.063, 4.456.

Ὡς ἐμφανίζεται ἐκ τῶν ἀνωτέρω στατιστικῶν στοιχείων τὸ σύνολον τῶν βιομηχανικῶς ἀνεπτυγμένων χωρῶν τῆς Εὐρώπης, ἐβελτίωσαν τὴν γενικὴν ἀποθεματικὴν τῶν θέσιν. Εἰδικότερον ἡ Γερμανία ἐμφανίζει ἐντυπωσιακὴν πράγματι βελτίωσιν.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Τὸ διεθνὲς νομισματικὸν σύστημα χρυσοῦ — συναλλάγματος ποῦ ἔγινε εἰς τὸ Μπρέττον Γούντς τὸ 1944, ἦτο φυσικὸν νὰ εἶναι μεταβατικῆς μορφῆς, διότι αὐτὸ ἐπέβαλε ἡ τότε, διὰ τοὺς γνωστοὺς λόγους, ὕφισταμένη παγκόσμιος πραγματικότητα.

Ἐπῆρξεν εὐτύχημα διὰ τὴν ἀνθρωπότητα, τὸ ὅ,τι αἱ Ἠνωμένα Πολιτεῖαι, αἱ ὁποῖαι ἀπετέλουν μὲ τὴν λῆξιν τοῦ δευτέρου Παγκοσμίου πολέμου τὴν μόνην ὑπερδύναμιν τοῦ κόσμου, ἀνῆλθον εἰς τὸ ὕψος τῶν εὐθυνῶν τῶν.

Ἀμέσως μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ πολέμου, ἀνέλαβον τὸ βάρος τῆς ἀνασυγκροτήσεως τῶν οἰκονομικῶν τῆς Δύσεως καὶ ἐν συνεχείᾳ διατηροῦν τὸ βάρος τῶν κοινῶν ἀμυντικῶν δαπανῶν.

Μετὰ τὴν περίοδον τῆς οἰκονομικῆς ἀνασυγκροτήσεως, ἡ οἰκονομία τῆς Δύσεως εἰσῆλθε πρὸ πολλοῦ εἰς τὸ στάδιον τῆς ταχείας οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως, τῆς μετατρεψιμότητος τῶν νομισμάτων, τῆς ἐλευθέρου διακινήσεως τῶν κεφαλαίων καὶ ἐδημιουργήθη οὕτω νέα οἰκονομικὴ καὶ νομισματικὴ πραγματικότητα.

Νέος κόσμος ἐδημιουργήθη ἀπὸ τὴν οἰκονομικὴν καὶ νομισματικὴν πραγματικότητα τῆς ἐποχῆς μας.

Οἱ ἔθνικοι οἰκονομικοὶ χῶροι διευρύνονται, ἀποκτοῦν κοινούς θεσμούς καὶ ἐπεξεργάζονται κοινὸν νόμισμα. Ἐταιρίαι μὲ πολυεθνικὴν βάσιν διανοίγουν

νέους ορίζοντας δράσεως. Χρηματαγοραὶ διακινήσεως κεφαλαίων, ἀγνοοῦν τοὺς ἐθνικοὺς περιορισμοὺς καὶ ἐπιβάλλουν αὐτοδύναμον τρόπον ἀνελέγκτου διεθνικῆς δράσεως.

Τὸ διεθνὲς νομισματικὸν σύστημα τοῦ Μπρέττον Γούντς, ἐτερμάτισε τὸν βίον του, διότι εὐρίσκεται ἐκτὸς τοῦ πνεύματος τῆς ἐποχῆς μας. Ἐβάσιζε τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ἐκάστοτε ἐμφανιζομένων νομισματικῶν ἀνισορροπιῶν εἰς διεθνικὸν παζάρευμα.

Ἐποστηρίζομεν ὅτι αἱ βασικαὶ λειτουργίαι ἐνὸς συγχρόνου διεθνοῦς νομισματικοῦ συστήματος, ἦτοι ὁ καθορισμὸς τοῦ ἀποθεματικοῦ στοιχείου τοῦ συστήματος, ἢ ἰσοστάθμισις τῶν νομισματικῶν ἰσοτιμιῶν καὶ ὁ ἰσόρροπος ἐφοδιασμὸς τῆς διεθνοῦς ρευστότητος, ἀπαιτοῦν ὑπερεθνικὴν ἀπόφασιν.

Βασικὸς συντελεστὴς ἐπιτυχίας εἶναι ἡ

ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗ

Εἰδικὴ Ἐπιθεώρησις ἐρέυνης προβλημάτων προβολῆς ἀγαθῶν, διαφημίσεως αὐτῶν, δημοσίων σχέσεων καὶ Marketing.

Μοναδικὴ ἔκδοσις εἰς τὴν Ἑλλάδα

Ἡ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΣ ἐνδιαφέρει τὸν βιομήχανον, τὸν ἔμπορον, τὸν διαφημιστὴν, τὸν σύμβουλον δημοσίων σχέσεων, κάθε ἐπιχειρηματίαν δημοσιότητος.

Ἡ μόνη ἔκδοσις ποὺ δημοσιεύει μηνιαῖα στατιστικὰ στοιχεῖα τῆς διαφημιστικῆς κινήσεως τῆς χώρας μας.

Πληροφορίαι καὶ συνδρομαί : Λεωφ. Συγγροῦ 4 — Τηλ. 910.079

Διευθυντής : Μ. Β. ΠΑΥΛΙΔΗΣ